Poslovni broj: P-8112/2025-55

REPUBLIKA HRVATSKA
OPĆINSKI GRAĐANSKI SUD U ZAGREBU
Ulica grada Vukovara 84

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Općinski građanski sud u Zagrebu, po sutkinji toga suda Jesenki Jurić Šojat kao sucu pojedincu, u pravnoj stvari tužitelja MARIJA BORASA, OIB: 98138753969, Zagreb, Čučerska cesta 77, zastupan po punomoćnici Srđani Barišić, odvjetnici u Odvjetničkom društvu Barišić, Mađerić & Barišić, protiv tuženika OTP banka d.d., OIB: 52508873833, Split, Domovinskog rata 61, zastupan po punomoćnici Sanji Vukina, odvjetnici u Odvjetničkom društvu Vukina & Partneri, radi isplate, nakon održane glavne i javne rasprave zaključene dana 09. rujna 2026., u nazočnosti punomoćnika tužitelja i punomoćnika tuženika, dana 29. listopada 2026.,

p r e s u d i o j e

I. Nalaže se tuženiku OTP banka d.d., OIB: 52508873833, Domovinskog rata 61, 21000, Split, isplatiti tužitelju MARIJU BORASU, OIB: 98138753969, Zagreb, Čučerska cesta 77, iznos od 30.765,99 EUR, zajedno sa zakonskim zateznim kamatama tekućim na slijedeće iznose:

- na iznos od 1,26 € s kta od 19.01.2016. do isplate,
- na iznos od 32,40 € s kta od 19.01.2016. do isplate,
- na iznos od 49,98 € s kta od 19.01.2016. do isplate,
- na iznos od 57,13 € s kta od 19.01.2016. do isplate,
- na iznos od 41,57 € s kta od 19.01.2016. do isplate,
- na iznos od 36,38 € s kta od 19.01.2016. do isplate,
- na iznos od 52,84 € s kta od 19.01.2016. do isplate,
- na iznos od 62,64 € s kta od 19.01.2016. do isplate,
- na iznos od 62,85 € s kta od 19.01.2016. do isplate,
- na iznos od 70,71 € s kta od 19.01.2016. do isplate,
- na iznos od 117,91 € s kta od 19.01.2016. do isplate,
- na iznos od 111,36 € s kta od 19.01.2016. do isplate,
- na iznos od 171,47 € s kta od 19.01.2016. do isplate,
- na iznos od 177,12 € s kta od 19.01.2016. do isplate,
- na iznos od 179,96 € s kta od 19.01.2016. do isplate,
- na iznos od 173,20 € s kta od 19.01.2016. do isplate,
- na iznos od 172,22 € s kta od 19.01.2016. do isplate,
- na iznos od 161,61 € s kta od 19.01.2016. do isplate,

- na iznos od 176,20 € s kta od 19.01.2016. do isplate,
- na iznos od 187,95 € s kta od 19.01.2016. do isplate,
- na iznos od 195,23 € s kta od 19.01.2016. do isplate,
- na iznos od 191,08 € s kta od 19.01.2016. do isplate,
- na iznos od 187,04 € s kta od 19.01.2016. do isplate,
- na iznos od 196,32 € s kta od 19.01.2016. do isplate,
- na iznos od 205,12 € s kta od 19.01.2016. do isplate,
- na iznos od 214,37 € s kta od 19.01.2016. do isplate,
- na iznos od 211,94 € s kta od 19.01.2016. do isplate,
- na iznos od 227,53 € s kta od 19.01.2016. do isplate,
- na iznos od 223,51 € s kta od 19.01.2016. do isplate,
- na iznos od 231,35 € s kta od 19.01.2016. do isplate,
- na iznos od 275,50 € s kta od 19.01.2016. do isplate,
- na iznos od 265,45 € s kta od 19.01.2016. do isplate,
- na iznos od 303,14 € s kta od 19.01.2016. do isplate,
- na iznos od 283,26 € s kta od 19.01.2016. do isplate,
- na iznos od 268,31 € s kta od 19.01.2016. do isplate,
- na iznos od 313,78 € s kta od 19.01.2016. do isplate,
- na iznos od 341,89 € s kta od 19.01.2016. do isplate,
- na iznos od 308,38 € s kta od 19.01.2016. do isplate,
- na iznos od 279,27 € s kta od 19.01.2016. do isplate,
- na iznos od 254,88 € s kta od 19.01.2016. do isplate,
- na iznos od 259,09 € s kta od 19.01.2016. do isplate,
- na iznos od 305,38 € s kta od 19.01.2016. do isplate,
- na iznos od 311,89 € s kta od 19.01.2016. do isplate,
- na iznos od 363,13 € s kta od 19.01.2016. do isplate,
- na iznos od 344,53 € s kta od 19.01.2016. do isplate,
- na iznos od 315,54 € s kta od 19.01.2016. do isplate,
- na iznos od 314,79 € s kta od 19.01.2016. do isplate,
- na iznos od 311,62 € s kta od 19.01.2016. do isplate,
- na iznos od 322,14 € s kta od 19.01.2016. do isplate,
- na iznos od 333,73 € s kta od 19.01.2016. do isplate,
- na iznos od 334,08 € s kta od 19.01.2016. do isplate,
- na iznos od 326,79 € s kta od 19.01.2016. do isplate,
- na iznos od 329,75 € s kta od 19.01.2016. do isplate,
- na iznos od 334,10 € s kta od 19.01.2016. do isplate,
- na iznos od 329,41 € s kta od 19.01.2016. do isplate,
- na iznos od 329,81 € s kta od 19.01.2016. do isplate,
- na iznos od 325,49 € s kta od 19.01.2016. do isplate,
- na iznos od 317,59 € s kta od 19.01.2016. do isplate,
- na iznos od 327,24 € s kta od 19.01.2016. do isplate,
- na iznos od 330,79 € s kta od 19.01.2016. do isplate,
- na iznos od 329,37 € s kta od 19.01.2016. do isplate,
- na iznos od 315,15 € s kta od 19.01.2016. do isplate,
- na iznos od 325,00 € s kta od 19.01.2016. do isplate,
- na iznos od 327,26 € s kta od 19.01.2016. do isplate,
- na iznos od 322,83 € s kta od 19.01.2016. do isplate,
- na iznos od 309,71 € s kta od 19.01.2016. do isplate,
- na iznos od 301,57 € s kta od 19.01.2016. do isplate,
- na iznos od 308,79 € s kta od 19.01.2016. do isplate,

- na iznos od 313,76 € s kta od 19.01.2016. do isplate,
- na iznos od 326,46 € s kta od 19.01.2016. do isplate,
- na iznos od 319,47 € s kta od 19.01.2016. do isplate,
- na iznos od 322,60 € s kta od 19.01.2016. do isplate,
- na iznos od 325,16 € s kta od 19.01.2016. do isplate,
- na iznos od 192,59 € s kta od 19.01.2016. do isplate,
- na iznos od 196,51 € s kta od 19.01.2016. do isplate,
- na iznos od 194,48 € s kta od 19.01.2016. do isplate,
- na iznos od 190,59 € s kta od 19.01.2016. do isplate,
- na iznos od 188,82 € s kta od 19.01.2016. do isplate,
- na iznos od 189,60 € s kta od 19.01.2016. do isplate,
- na iznos od 194,52 € s kta od 19.01.2016. do isplate,
- na iznos od 199,54 € s kta od 19.01.2016. do isplate,
- na iznos od 199,09 € s kta od 19.01.2016. do isplate,
- na iznos od 201,62 € s kta od 19.01.2016. do isplate,
- na iznos od 205,24 € s kta od 19.01.2016. do isplate,
- na iznos od 203,76 € s kta od 19.01.2016. do isplate,
- na iznos od 205,82 € s kta od 19.01.2016. do isplate,
- na iznos od 205,82 € s kta od 19.01.2016. do isplate,
- na iznos od 205,82 € s kta od 19.01.2016. do isplate,
- na iznos od 205,82 € s kta od 19.01.2016. do isplate,
- na iznos od 205,82 € s kta od 19.01.2016. do isplate,
- na iznos od 205,82 € s kta od 19.01.2016. do isplate,
- na iznos od 205,82 € s kta od 19.01.2016. do isplate,
- na iznos od 205,82 € s kta od 19.01.2016. do isplate,
- na iznos od 205,82 € s kta od 19.01.2016. do isplate,
- na iznos od 205,82 € s kta od 19.01.2016. do isplate,
- na iznos od 205,82 € s kta od 19.01.2016. do isplate,
- na iznos od 205,82 € s kta od 19.01.2016. do isplate,
- na iznos od 205,82 € s kta od 19.01.2016. do isplate,
- na iznos od 8.251,66 € s kta od 19.01.2016. do isplate,

s zakonskim zateznim kamatama tekućim od dospijeća svakog pojedinog iznosa pa do 31.12.2022. po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godinu dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunatoj za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu uvećanoj za tri postotna poena koju kamatnu stopu utvrđuje HNB prema čl. 29. st. 2. i 8. Zakona o obveznim odnosima, a od 01.01.2023. do 29.12.2023. po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za 3 (tri) postotna poena, a od 30. prosinca 2023. pa do isplate po stopi određenoj za svako polugodište, uvećanjem referentne stope za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine, koja referentna stopa je kamatna stopa koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja ili granična kamatna stopa proizašla iz natječajnih postupaka za varijabilnu stopu za posljednje glavne operacije refinanciranja Europske središnje banke, sve to u roku od 15 dana.

II. Nalaže se tuženiku OTP BANKA d.d., OIB: 52508873833, Domovinskog rata 61, Split, isplatiti tužitelju MARIJU BORASU, OIB: 98138753969, Čakanovec 3, Zagreb iznos od 9.165,73 EUR, zajedno sa zakonskim zateznim kamatama tekućim od 30.09.2015. do 31.12.2022. po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godinu dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunatoj za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu uvećanoj za tri postotna poena koju kamatnu stopu utvrđuje HNB prema čl. 29. st. 2. i 8. Zakona o obveznim odnosima, a od 01.01.2023. do 29.12.2023. po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za 3 (tri) postotna poena, a od 30. prosinca 2023. pa do isplate po stopi određenoj za svako polugodište, uvećanjem referentne stope za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine, koja referentna stopa je kamatna stopa koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja ili granična kamatna stopa proizašla iz natječajnih postupaka za varijabilnu stopu za posljednje glavne operacije refinanciranja Europske središnje banke, sve to u roku od 15 dana.

III. Odbija se tužitelj s dijelom tužbenog zahtjeva u iznosu od 24,81 €.

IV. Nalaže se tuženiku OTP banka d.d., OIB: 52508873833, Domovinskog rata 61, 21000, Split, naknaditi tužitelju MARIJU BORASU, OIB: 98138753969, Zagreb, Čučerska cesta 77, parnični trošak u iznosu 23.200,00 €, s zakonskim zateznim kamatama tekućim od 29. listopada 2026.g. pa do isplate po stopi određenoj za svako polugodište, uvećanjem referentne stope za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine, koja referentna stopa je kamatna stopa koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja ili granična kamatna stopa proizašla iz natječajnih postupaka za varijabilnu stopu za posljednje glavne operacije refinanciranja Europske središnje banke, sve to u roku od 15 dana.

V. Utvrđuje se da ne postoji tražbina tuženika prema tužitelju u iznosu glavnice od 8.180,14 € s zakonskim zateznim kamatama tekućim na slijedeće iznose:

- na iznos od 2.184,47 kn s kta od 02.03.2016. do isplate,
- na iznos od 2.155,44 kn s kta od 02.04.2016. do isplate,
- na iznos od 57.078,49 kn s kta od 15.04.2016. do isplate,

Obrazloženje

1. Tužitelj u tužbi navodi da je s tuženikom dana 16.04.2007. sklopio Ugovor o kreditu broj: 070413306615, solemniziran po javnom bilježniku kojim Ugovorom je tuženik odobrio tužitelju kredit u svoti od 165.000,00 CHF-a obračunato po prodajnom deviznom tečaju tuženika na dan korištenja kredita. Namjena kredita je ulaganje u izgradnju stambenog objekta, a rok otplate je 30 godina u 360 jednakih mjesečnih

anuiteta, čiju visinu tuženik utvrđuje planom otplate prema srednjem tečaju Hrvatske narodne banke na dan uplate anuiteta.

2. U čl. 3. st. 3.1. Ugovora o kreditu određeno je da je tužitelj dužan platiti tuženiku redovnu kamatnu stopu sukladno svojoj Odluci o kamatnim stopama u kojem slučaju tužitelj kao korisnik kredita pristaje da tuženik povisi ili snizi iznos anuiteta, te se obvezuje plaćati tako izmijenjene anuitete, a kamatna stopa iznosi 4,39 %.

3. U tijeku otplate kredita tuženik je jednostrano mijenjao kamatnu stopu od početne 4,39 % do 6,75 %.

4. Tužitelj u navedenom kreditnom odnosu nije bio ravnopravna strana jer s tuženikom nije mogao pregovarati o sadržaju Ugovora, pa isto tako niti o odredbama Ugovora koji se odnose na promjenjivu kamatnu stopu, te na pravo banke da svojim jednostranim odlukama tijekom otplate kredita mijenja prvobitno ugovorenu kamatnu stopu.

5. Tužitelj se poziva na presudu Trgovačkog suda u Zagrebu br. P-1401/12 od 04.07.2013.g. koja je potvrđena presudom Visokog Trgovačkog suda u Zagrebu broj Pž-7129/13 od 13.06.2014.g. u dijelu vezanom uz ugovaranje kamatnih stopa gdje je pod točkom 6. izreke te presude utvrđeno da je tuženik povrijedio kolektivne interese i prava potrošača, koristeći u ugovorima o kreditima ništetne i nepoštene ugovorne odredbe, na način što je ugovorena redovna kamatna stopa koja je tijekom postojanja obveze u ugovorima o kreditu promjenjiva u skladu s jednostranom odlukom tuženika i njegovim drugim internim aktima, a prije sklapanja ugovora i prilikom sklapanja ugovora tužitelj kao korisnik kredita nije s tuženikom pojedinačno pregovarao i ugovorom utvrdio egzaktne parametre i metode izračuna tih parametara, što je zbog neravnoteže u pravima i obvezama ugovornih strana imalo za posljedicu jednostrano povećanje kamatnih stopa.

6. Povodom revizije tuženika u naprijed navedenom trgovačkom sporu Vrhovni sud RH je svojom presudom i rješenjem posl. broj Revt-249/14 od dana 09.04.2015.g. reviziju odbio kao neosnovanu, a ove presude su potvrđene presudom Ustavnog suda RH oznake U-III-2521/2015 od 13.12.2016.g.

7. Tužitelj nadalje ističe vezano za valutnu klauzulu da je presuda Trgovačkog suda u Zagrebu broj P-1401/2012 od 04. srpnja 2013.g. utvrdila nepoštenim i ništetnim odredbe Ugovora koje se odnose na valutnu klauzulu uz koju je vezana glavnica švicarski franak, a o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo. Ova presuda potvrđena je presudom VTS-a pod brojem Pž-6632/17 od 14.06.2018.g., te presudom i rješenjem VSRH pod brojem Rev-2221/18 od 03.09.2019.g., a kojom su odbijene revizije tužitelja i tuženika, pa je tako VSRH ovom presudom u cijelosti potvrdio ranija utvrđenja iz spora kolektivne pravne zaštite o tome kako su banke ugovorile nepoštenu i ništetnu odredbu o valuti švicarski franak, čime je spor kolektivne pravne zaštite pravomoćno okončan i to na način da su konačno oba bitna sastojka Ugovora o kreditu i to odredba o jednostrano promjenjivoj kamati (odredba o cijeni kredita), kao i odredba o valuti švicarski franak (odredba o predmetu) utvrđene nepoštenim i ništetnim.

8. Odredbom čl. 323. st. 1. ZOO-a propisano je da je u slučaju ništetnosti Ugovora svaka ugovorna strana dužna vratiti drugoj sve ono što je primila na temelju takva

Ugovora, a ako to nije moguće ili se narav onoga što je ispunjeno protivi vraćanju ima se dati odgovarajuća naknada u novcu prema cijenama u vrijeme donošenja sudske odluke, ako Zakon što drugo ne određuje dok prema čl. 324. ZOO-a ništetnost neke odredbe Ugovora ne povlači ništetnost Ugovora ako on može opstati bez ništetne odredbe i ako ona nije bila ni uvjet Ugovora ni odlučujuća pobuda zbog koje je Ugovor sklopljen.

9. Neravnopravnost stranaka dovela je do neravnoteže u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu tužitelja, a što nije u skladu s načelom savjesnosti i poštenja iz čl. 4. ZOO-a koji definira da su se u zasnivanju obveznih odnosa i u ostvarivanju prava i obveza iz tih odnosa sudionici dužni pridržavati načela savjesnosti i poštenja.

10. Tužitelj navodi da nije nastupila zastara njegove tražbine, jer je pokretanjem parničnog postupak za zaštitu kolektivnih interesa potrošača podnošenjem tužbe u predmetu Trgovačkog suda u Zagrebu P-1401/2012 od 04.04.2012. došlo do prekida zastare temeljem čl. 241. st. 5. Zakona o obveznim odnosima, te je zastara individualni restitucijskih zahtjeva počela teći ispočetka tek od trenutka pravomoćnosti sudske odluke donesene u povodu te tužbe, a to je bilo na dan 13.06.2014. kada je VTS donio presudu i rješenje u predmetu broj Pž-7129/2013. Tužba u ovom predmetu je podnesena dana 12.06.2019.

11. Predmetni kredit je konvertiran sukladno ZID ZPK s danom 18.01.2016. kojim Ugovorom su izmijenjene odredbe Ugovora o kreditu u pogledu valutne obveze, kamatne stope i iznosa preostale neotplaćene glavnice.

12. Provedbom konverzije te sklapanjem Dodatka ugovora o kreditu broj: 80196/05 tužitelj nije izgubio pravni interes za utvrđenjem da su pojedine odredbe Ugovora o kreditu ništetne jer niti se tužitelj odrekao bilo kakvog prava, niti je tužitelj obeštećen s naslova ništetnosti pojedinih ugovornih odredaba.

13. U tijeku ovog postupka doneseno je i između raznih pravnih shvaćanja VSRH i pravno shvaćanje VSRH o pravnim učincima Sporazuma o konverziji pa je između ostalih doneseno i pravno shvaćanje od dana 13. i 20.12.2022. na VII. Sjednici građanskog odjela VSRH koje glasi: "Potrošač koji je sklopio sporazum o konverziji kredita iz članka 19.c stavka 1. točke 6. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju („Narodne novine“, broj 102/15 – dalje: ZID ZPK), nakon sklapanja tog sporazuma, ima pravo u skladu s općim propisom iz članka 1111. stavak 1. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“ broj 35/05 - dalje: ZOO), na isplatu pripadajućih zateznih kamata na više plaćene iznose koji je potrošaču banka uračunala prilikom izračuna konverzije kredita u skladu s člankom 19.c ZID ZPK obračunatih u skladu s člankom 1115. ZOO od dana svake pojedine uplate do dana izvršene konverzije.“, dobilo je 13 glasova sudaca Građanskog odjela."

14. Stoga sukladno tom pravnom shvaćanju tužitelj traži preplatu iznosa kredita temeljem kamate i temeljem valute od dana početka otplate kredita do dana konverzije kao i preplatu kredita u odnosu na početnu glavnicu, a za slučaj da postoji mogućnost da prevlada shvaćanje građanskog odjela VSRH izraženo u presudi Rev-586/2019 od 21.12.2022. godine potražuje samo zakonske zatezne kamate na mjesečne iznose razlika po osnovi promjene kamatnih stopa po predmetnom kreditu, za razdoblje od dana plaćanja svake pojedine obveze pa do 30. rujna 2015. u ukupnoj svoti od 9.190,54 €

zajedno s pripadajućim zakonskim zateznim kamatama tekućim od dospijeća svakog pojedinog iznosa pa do isplate.

15. Tužitelj u cijelosti ostaje i kod svog zahtjeva da mu se dosude iznosi na ime preplate temeljem kamate i valute i temeljem preplate glavnice nakon provedene konverzije kako je već navedeno u ukupnom iznosu od 30.765,99 €, time da na svaki taj iznos potražuje kamatu tekuću od dana 19.01.2016. obzirom da je stvarno provedeni dan konverzije bio 18.01.2016.

16. U odgovoru na tužbu tuženik ističe prigovor promašene aktivne legitimacije (što je temeljito neispravno, jer pravo poznaje prigovor promašene pasivne legitimacije i nedostatak aktivne legitimacije, a ovakva tuženikova konstrukcija je pravno nepoznata) osporava osnovanost i visinu tužbenog zahtjeva, te ističe prigovor zastare tražbine. Nadalje, navodi da nije sporno da je tuženik tijekom trajanja Ugovora o kreditu, mijenjao kamatnu stopu, međutim potrebno je u ovom postupku utvrditi jesu li promjene kamatne stope učinjene od strane tuženika bile opravdane i učinjene u skladu s načelom savjesnosti i poštenja, odnosno, je li tužitelju nastala šteta. Tuženik tvrdi da se u postupku kolektivne zaštite potrošača na općenit i apstraktan način ispitivalo je li određeno postupanje trgovaca protivno odredbama o Zaštiti potrošača ne ulazeći u konkretno ispitivanje pojedinačnih slučajeva.

17. U predmetu Potrošač utvrđeno je da ugovaranje promjenjive kamatne stope jednostranom odlukom banke nije u skladu sa odredbama o zaštiti potrošača, ali u tom postupku nisu izvođeni dokazi radi ocjene jesu li banke pa tako i tuženik doista i zloupotrebljavale te odredbe na štetu potrošača. Ovo jasno proizlazi iz obrazloženja navedene presude Visokog trgovačkog suda iz koje se dade razumjeti da nije isključeno da su u pojedinačnim slučajevima banke predmetnu odredbu koristile sukladno načelu savjesnosti i poštenja, ali to nije bilo predmetom ispitivanja u postupku kolektivne tužbe imajući u vidu njen apstraktni i preventivni karakter.

18. Promjena kamatne stope tijekom trajanja ugovora o kreditu koja je učinjena po tuženiku nije posljedica tuženikove nesavjesnosti i nepoštenja, već objektivnih tržišnih okolnosti. Tuženik je kamatnu stopu mijenjao zbog opravdanih razloga, sukladno svojim uredno objavljenim i pristupačnim općim aktima. Prilikom sklapanja predmetnog ugovora o kreditu tuženik nije niti imao obvezu ugovarati egzaktne parametre i metodu izračuna tih parametara koji utječu na odluku o promjene ugovorne kamate. Nije sporno da je tuženik koristio ugovorno ovlaštenje da temeljem svoje odluke mijenja kamatne stope onda kada je za to imao opravdani razlog vodeći se pri tome načelima savjesnosti i poštenja te zabrane zlouporabe prava.

19. Osim toga tuženik se i poziva na tržišne prilike, budući je rizik banaka koje su davale kreditne plasmane u RH bio veći od Europskog tržišta, pa su stoga strane banke u RH hrvatskim državljanima naplaćivale veće kamatne stope, a koje su mogli naplaćivati jer su im to dopuštali pozitivni propisi.

20. Konačno navodi da ugovorne strane nisu sklopile ugovor s fiksnom kamatnom stopom već s promjenjivom kamatnom stopom, a što je među strankama neprijeporno, pa stoga tužitelju ne pripada zahtijevati da mu se vrate iznosi koje je platio kao da je sklopio ugovor s fiksnom kamatnom stopom.

21. Tuženik nadalje navodi da je u predmetnom razdoblju na koje se odnosi sklopljeni kredit između stranaka tuženik postupao sukladno odredbama Zakona o zaštiti potrošača i Zakona o bankama.

22. Tuženik ističe da ugovorna odredba o valutnoj klauzuli ne uzrokuje, protivno načelu savjesnosti i poštenja, značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača (čl. 81. Zakona o zaštiti potrošača), jer je iz samog Ugovora moguće zaključiti da je valutna klauzula jasna i lako uočljiva odredba. Pri tome se tužitelj morao kao savjesna ugovorna strana sam informirati o valutnoj klauzuli i eventualnim posljedicama koje ona može imati po njegova prava i obveze iz navedenog Ugovora.

23. Isto tako niti tuženik nije znao, niti mogao znati kakva će biti buduća kretanja tečaja CHF-a jer je tečaj CHF-a u razdoblju od 2003. do 2008.g. uglavnom padao, a i tuženik je kao i sam tužitelj bio izložen riziku valutne klauzule.

24. Stoga tuženik osporava da bi se tužitelj imao pravo pozivati na utvrđenja pravomoćnih presuda sudova iz razloga što ovaj parnični sud nije vezan za utvrđenje iz presude Visokog trgovačkog suda, a sve kada bi se i uzelo da se odredba čl. 502.c ZPP-a može primijeniti na Ugovor o kreditu, tužitelj navodi da se fizičke i pravne osobe mogu pozivati na pravno utvrđenje iz presude povodom tužbe za zaštitu kolektivnih interesa i prava u posebnih parnicama za naknadu štete, a kako tužitelj u ovom postupku ne traži naknadu štete već isplatu to mu ne pripada pravo pozivati se na utvrđenja iz presude povodom tužbe za zaštitu kolektivnih interesa i prava.

25. Konačno tuženik ističe da je kredit konvertiran sukladno ZID ZPK/15, pa slijedom toga su tim Ugovorom o konverziji stranke isključivo po izboru tužitelja riješile sve svoje pravne odnose prije i poslije konverzije na način propisan Zakonom.

26. Naime, sklapanjem Dodatka Ugovor o kreditu je došlo do promjene valute kredita iz CHF u €, došlo je do promjene kamatne stope od datuma sklapanja Ugovora do sklapanja Dodatka ugovoru pa i ubuduće, utvrđen je preostali iznos neotplaćene glavnice kredita u eurima, te Sporazum o raspolaganju preplatom odnosno podmirenju manje uplaćenog iznosa.

27. Tuženik predlaže saslušanje tužitelja kao stranke, a ne predlaže saslušanje svojih službenika.

28. Stoga, tuženik čineći nespornim da je kamatna stopa ugovorena kao promjenjiva, te da je imao zakonsku ovlast jednostrano po svojoj odluci mijenjati visinu te kamatne stope i da je ugovorena valutna klauzula koja nije ugovorena protivno načelu savjesnosti i poštenja i da slijedom toga nije dovela do značajne neravnoteže u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu tužitelja kao i da je kredit konvertirani predlaže da sud tužitelja u cijelosti odbije s tužbenim zahtjevom uz naknadu troškova postupka.

29. O tužbenom zahtjevu tužitelja sud je odlučivao presudom P-9442/19 od 24.06.2025. koja je ukinuta rješenjem Županijskog suda u Bjelovaru broj Gž-916/25 od 13.11.2025. s uputom prvostupanjskom sudu da će odlučiti o pravovremeno podnesenom procesnopravnom prigovoru radi prebijanja vezano za priznati preplaćeni iznos po konverziji u visini od 8.180,14 eura, te će za taj iznos utvrditi da postoji novčano

potraživanje tuženika i prebiti ga sa obračunatom uglavničenom zakonskom zateznom kamatom u visini od 9.190,54 eura, prema pravilima o redoslijedu uračunavanja, a u skladu s odredbom članka 172. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“, broj 35/05., 41/08., 125/11., 78/15., 29/18., 126/21., 114/22. i 156/22. – dalje: ZOO).

30. Nakon toga će odbiti tužitelja sa ponovno zatraženim iznosom zakonske zatezne kamate na pojedinačne mjesečne iznose prema prvo postavljenom tužbenom zahtjevu, jer je iznos uglavničene zatezne kamate na preplaćene iznose od dospijeća do 30. rujna 2015. tužitelju priznat.

31. Nadalje, prvostupanjski sud valja voditi računa da tužitelju ne pripada iznos dospjele glavnice koju tužitelj potražuje u iznosu od 8.251,64 eura, jer taj iznos predstavlja glavnicu utvrđenu u konverziji, pa od utuženog iznosa valja odbiti iznos utvrđene dospjele glavnice, jer se u ovom postupku ne raspravlja o ništetnim ugovornim odredbama Ugovora o konverziji, uslijed čega tužitelju navedeni iznos ne pripada.

32. U dokaznom postupku sud je pročitao Ugovor o kreditu sa Sporazumom o osiguranju novčane tražbine (list 15-20), prijepis prometa po računu (list 21-29), Dodatak ugovora o kreditu sklopljen između stranaka dana 18.01.2016. (list 30-35), izračun konverzije kredita po banci (list 36-38), proveden je osnovni nalaz i mišljenje po vještaku DARFIN d.o.o., radi utvrđivanja preplate temeljem jednostrano promjenjive kamatne stope zbog promjena tečaja valute CHF tijekom otplate kredita, te radi utvrđivanja visine preplaćene glavnice koja je konvertirana, u odnosu na početnu glavnicu (list 195-219), pročitane su obavijesti o promjenama kamatnih stopa (list 225-229), te je po prijedlogu tužitelja provedeno dopunsko vještačenje po vještaku DARFIN d.o.o. na okolnost izračuna kamate na pojedinačne preplaćene iznose od datuma svake pojedine uplate pa do dana 30.09.2015. (list 301-309), saslušan je tužitelj kao stranka (list 291-293).

33. Cijeneći rezultate dokaznog postupka prema odredbi čl. 8. Zakona o parničnom postupku sud je utvrdio da je tužbeni zahtjev tužitelja u cijelosti osnovan.

34. Među strankama je neprijeporno da su tužitelj i tuženik dana 16.04.2007.g. sklopili Ugovor o kreditu sa Sporazumom o osiguranju novčane tražbine upisom hipoteke na iznos od 165.000,00 CHF-a na rok otplate od 360 mjeseci.

35. Prijeporno je, je li tuženik postupao sukladno načelu savjesnosti i poštenja, prijeporna je osnovanost tužbenog zahtjeva tužitelja, je li nastupila zastara tužiteljeve tražbine unatoč pravnom shvaćanju VRSH u presudi Rev-2245/17 od 20.03.2018.g., te odnosi li se pravno utvrđenje iz presude donesene povodom tužbe za zaštitu kolektivnih prava i interesa potrošača i na tužitelja jer tužitelj nije bio stranka u toj kolektivnoj tužbi, neovisno od toga što je tuženik bio stranka te kolektivne tužbe.

36. Prijeporno je, je li odredba o valutnoj klauzuli u švicarskom franku upotrijebljena suprotno njenoj svrsi.

37. U odnosu na prijeporne činjenice između stranaka valja navesti da je izričitom odredbom čl. 502. c Zakona o parničnom postupku propisano da se fizičke i pravne osobe mogu u posebnim parnicama pozivati na pravna utvrđenja iz presuda kojim se prihvaćaju tužbeni zahtjevi iz kolektivne tužbe, kojom je utvrđeno da su povrijeđeni ili ugroženi zakonom zaštićeni kolektivni interesi i prava osoba koje je jača strana u

postupku bila dužna štititi. U tom slučaju će sud biti vezan za ta utvrđenja u parnici u kojoj će se ta osoba na njih pozivati, a pri tome odredba čl. 502.c., a niti aktualne direktive Europske unije ne propisuju da bi i potrošač koji podnosi tužbu morao biti stranka tog kolektivnog spora.

38. Tužitelj se u ovoj parnici poziva na presude Trgovačkog suda RH, Visokog trgovačkog suda RH i presudu Vrhovnog suda RH, a kojim presudama je utvrđeno nesavjesno postupanje banaka kroz ugovaranje rizičnih kredita u valuti CHF s promjenjivom kamatnom stopom koje je potvrđeno u kolektivnom sporu pokrenutom od strane Hrvatskog saveza udruga za zaštitu potrošača protiv više poslovnih banaka, (među kojima je i tuženik), pravomoćnom presudom i rješenjem Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske broj Pž-7129/13 od 13. lipnja 2014.g.

39. Zaključak o razlozima ništetnosti jednostrano promjenjivih kamata nalazi se na 62 stranici navedene presude i rješenja Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske broj Pž-7129/13 od 13. lipnja 2014.g. "U svakom slučaju, s obzirom na nespornu činjenicu da u ugovorima u kojima koriste predmetnu odredbu o promjeni kamatne stope tuženici nisu odredili referentnu stopu za koju se veže promjena početne kamatne stope, imajući u vidu da u vrijeme zaključivanja ugovora koji sadrže tu odredbu nije bilo propisano da ugovor u slučaju ugovaranja promjenjive kamatne stope mora sadržavati element za koji se veže promjena, te način promjene, banke su kao savjesni gospodarstvenici, rukovodeći se načelom savjesnosti i poštenja po ocjeni ovog suda, u interesu obje ugovorne strane, trebali odrediti elemente za koji se veže promjena i način njihove primjene. Umjesto toga, vodeći računa samo o svom interesu, neuvažavajući interese potrošača, iskoristivši činjenicu da nema propisa kojim to nalaže, banke su potrošačima nametnule ugovorne odredbe koje potrošače stavljaju u neravnopravan položaj, koji uzrokuju znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana i sve to na štetu potrošača, što je sve suprotno načelu savjesnosti i poštenja…."

40. Presuda i rješenje VTSRH potvrđeni su odlukom Vrhovnog suda Republike Hrvatske, pod brojem Revt-249/14 od 09. travnja 2015.godine.

41. **Jednostrano promjenjiva kamatna stopa** je utvrđena nepoštenom i ništetnom presudama Trgovačkog suda u Zagrebu pod brojem P-1401/12 od 04.07.2013., u presudi Visokog trgovačkog suda RH broj Pž-7129/13 od 13.06.2014., presudom Vrhovnog suda RH broj Revt-249/14 od 09.04.2015., te presudom Ustavnog suda RH oznake U-III-2521/2015 od 13.12.2016.g. Time je jednostrano promjenjiva kamatna stopa utvrđena ništetnom po svim instancama sudova Republike Hrvatske.

42. **Valutna klauzula** je nezakonitom i ništetnom pravomoćno utvrđena presudom Trgovačkog suda u Zagrebu P-1401/2012 od 04.07.2013.g., a koja presuda je potvrđena presudom Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske pod brojem Pž-6632/2017 od 14.06.2018.g. a ova presuda je potvrđena presudom Vrhovnog suda Republike Hrvatske pod brojem Rev-2221/18 od 03.09.2019.g.

43. Prema odredbi članka 142. stavak 1. ZOO-a opći uvjeti koje odredi jedan ugovaratelj, bilo da su sadržani u formalnom ugovoru, bilo da se na njih ugovor poziva, dopunjuju posebne pogodbe utvrđene među ugovarateljima u istom ugovoru i u pravilu obvezuju kao i ove; dok je odredbom stavka 4. propisano da u slučaju neslaganja općih uvjeta i posebnih pogodbi, važe ove posljednje.

44. Nesporno je da Ugovor ne sadrži ni referentnu stopu (referentna stopa jest osnovna kamatna stopa za kašnjenje s plaćanjem) koja se primjenjuje na početnu kamatnu stopu ni precizan način utvrđivanja promjene kamatne stope pa je tako tuženik, koristeći ugovornu odredbu prema kojoj se kamata koja je ugovorena kao promjenjiva određuje prema odluci banke, mogao postupiti kako je htio tj. i savjesno i nesavjesno.

45. Po ocjeni ovog suda ugovorna odredba kojom se promjena kamatne stope čini ovisnom o odluci banke je jasna i lako uočljiva, ali nije razumljiva jer je jedino sigurno da visina kamatne stope ovisi isključivo o odluci banke, a ne navode se bilo kakvi kriteriji npr. iz Općih uvjeta poslovanja ili sl., već se promjena visine stope veže samo za odluku banke, a da li to možda podrazumijeva i primjenu nekih kriterija, u samom ugovoru nije navedeno.

46. Prema Presudi Europskog suda pravde od 30. travnja 2014. godine u predmetu broj C-26/13 navodi se da članak 4. stavak 2. Direktive 93/13 (koji iz testa poštenosti isključuje odredbe koje definiraju glavni predmet ugovora i adekvatnost cijene, pod uvjetom da su izražene jasnim i razumljivim jezikom) treba tumačiti na način da ugovorna odredba potrošaču ne mora biti samo gramatički razumljiva.

47. Stoga su ništetne i bez pravnog učinka odredbe Ugovora o kreditu u dijelu u kojem je određeno da se isplata kredita (glavnica kredita i otplata anuiteta) vežu za valutu švicarskog franka (CHF) i u dijelu u kojem je određeno da je kamatna stopa promjenjiva u skladu s promjenama tržišnih uvjeta, a temeljem odluke o kamatnim stopama banke.

48. U konkretnom slučaju to znači da su u Ugovoru tužitelju morali na transparentan način biti objašnjeni razlozi i pojedinosti mehanizma promjene kamatne stope kao i odnos s drugim odredbama ugovora tako da on na temelju jasnih i razumljivih kriterija može predvidjeti ekonomske posljedice koje iz toga za njega proizlaze.

49. Odredba o promjeni kamatne stope je ključna ugovorna odredba, a ista je ovisna isključivo o odluci jednog ugovaratelja - banke, bez da su istodobno precizno određeni uvjeti promjenjivosti i referentna stopa za koju se veže promjena, pa ista odredba na taj način uzrokuje neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu tužitelja, jer dolazi do situacije da vjerovnik jednostrano određuje obvezu dužnika koji promjenu ne može predvidjeti, a pravilnost promjene ne može niti provjeriti jer nema nikakvih egzaktnih kriterija. Stoga se zaista radi o znatnoj neravnoteži u pravima i obvezama između stranaka i to na štetu tužitelja jer su predmet i cijena bitni sastojci ugovora, a putem ove ugovorne odredbe tuženik je potpuno izbjegao utjecaj druge ugovorne strane na cijenu (kamate), što je suprotno odredbi članka 26. ZOO-a koja propisuje da je ugovor sklopljen kad su se ugovorne strane suglasile o bitnim sastojcima ugovora.

50. ZZP niti ZOO ne navode nikakve posebne kriterije za ocjenu je li pojedina ugovorna odredba protivna načelu savjesnosti i poštenja a koje je načelo sadržano je u odredbi članka 12. ZOO-a kojom je propisano da su se u zasnivanju obveznih odnosa i u ostvarivanju prava i obveza iz tih odnosa sudionici dužni pridržavati načela savjesnosti i poštenja.

51. Načelo savjesnosti i poštenja općenito znači da su sudionici obveznih odnosa dužni međusobno postupati obzirno i uvažavati interese obiju strana, pri tom vodeći računa o smislu i svrsi obveznog odnosa. Konkretno, kao mjerilo ponašanja procjenjuje se kako bi se ponašao prosječan čovjek ili prosječan potrošač s jedne strane odnosno, uredan i savjestan gospodarstvenik ili dobar domaćin s druge strane kada je riječ o profesionalnoj djelatnosti (pravni standard).

52. Prema odredbi članka 83. ZZP-a prilikom ocjene je li određena ugovorna odredba poštena uzimat će se u obzir narav proizvoda ili usluge koji predstavljaju predmet ugovora, sve okolnosti prije i prilikom sklapanja ugovora, ostale ugovorne odredbe, kao i neki drugi ugovor koji, s obzirom na ugovor koji se ocjenjuje, predstavlja glavni ugovor.

53. Imajući u vidu da je kamata cijena, da je cijena bitan element ugovora o kreditu te da mora biti određena odnosno odrediva, već samim tim odredbu ugovora koju koristi tuženik, a na temelju koje se cijena određuje prema odluci banke (jednostrano) bez unaprijed formuliranog čvrstog kriterija za promjenu, ocijeniti je protivnom načelu savjesnosti i poštenja.

54. Kako je u odluci VTS-a posebno istaknuto „iako nije zabranjeno istovremeno ugovoriti valutnu klauzulu i promjenjivu kamatnu stopu, ta činjenica da obveza potrošača istovremeno ovisi o dva promjenjiva bitna elementa čini tu obvezu posebno rizičnom jer u vrijeme zaključenja ugovora potrošač ne zna koji iznos glavnice kredita izražene u kunama će biti u obvezi tijekom dugoročne otplate vratiti banci, a ne zna niti koju će cijenu (redovnu kamatu) za to platiti. Iznos glavnice kredita, koji je promjenjiv, a ovisi o odnosu švicarskog franka i kune, ne mogu unaprijed znati niti na njega utjecati ni banke ni potrošači, dok iznos cijene ovisi i o iznosu glavnice (koji je neizvjestan) i o visini kamatne stope, koja je tijekom postojanja obveze po ugovoru promjenjiva sukladno odluci banke, dakle vjerovnika. Zato već sama činjenica da u opisanoj situaciji drugi promjenjivi element o kojem ovisi visina obveze potrošača, kamatu, određuje banka jednostrano, uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača i to protivno načelu savjesnosti i poštenja“.

55. Nadalje, nepostojanje propisa koji nalažu bankama da u ugovoru o kreditu precizno utvrde uvjete promjenjivosti kamatne stope u relevantnom razdoblju ne daje tuženiku ovlaštenje da kamatnu stopu mijenja po svom nahođenju i time jednostrano mijenja visinu obveze tužitelja. Upravo u tome se i ogleda potreba primjene korektiva - načela savjesnosti i poštenja.

56. S obzirom na nespornu činjenicu da u ugovorima u kojima koristi predmetnu odredbu o promjeni kamatne stope tuženik nije odredio referentnu stopu, imajući u vidu da u vrijeme zaključivanja Ugovora nije bilo propisano da ugovor u slučaju ugovaranja promjenjive kamatne stope mora sadržavati element za koji se veže promjena te način promjene, banka je kao savjesni gospodarstvenik, rukovodeći se načelom savjesnosti i poštenja, po ocjeni ovog suda, trebala odrediti elemente za koji se veže promjena i način njihove primjene.

57. Umjesto toga, vodeći računa očito samo o svom interesu i iskoristivši činjenicu da nema propisa koji joj takvo što nalaže, banka je tužitelju kao potrošaču nametnula ugovorne odredbe koje ga stavljaju u neravnopravan položaj, koje odredbe prouzrokuju

znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača što je suprotno načelu savjesnosti i poštenja.

58. Time je sud utvrdio da je postupanje tuženika u konkretnom slučaju bilo suprotno načelu savjesnosti i poštenja čime je došlo do značajne neravnoteže u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača.

59. Nadalje iz konkretnog Ugovora o kreditu jasno proizlazi kako se zapravo radi o kunskom kreditu koji je tek knjigovodstveno od strane tuženika iskazan kao kreditiranje u švicarskim francima. Tužitelj je naime kreditiran u kunama i sam kredit mu je isplaćen u kunama. U Ugovoru se u čl. 2. navodi kako se radi o isplati u kunskoj protuvrijednosti, a jedina valuta o kojoj su se tužitelj i tuženik dogovarali je jedino i uvijek bila kuna i ništa drugo. Troškovi obrade kredita naplaćeni su kunama kao i svi popratni troškovi koje je tužitelj snosio u vezi predmetnog kredita, a uostalom tuženik je procjenu kreditne sposobnosti tužitelja vršio u kunama, jer tužitelj prima plaću u kunama pa je i procjena visine mjesečne otplate vršena u hrvatskim kunama. Tuženik pri tome za plasiranje ovog kredita nije imao, niti je morao imati niti jedan jedini franak ili uostalom bilo koju drugu valutu osim kune, već je sredstva koja je dao tužitelju (kune) povukao iz depozita građana kojima je raspolagao.

60. Također švicarske franke niti je imao, niti je plasirao tužitelju. Ono što je tuženik napravio jest to da je pošto je kune plasirao tužitelju istovremeno povrat plasmana od strane tužitelja indeksirao, odnosno valutnom klauzulom vezao uz kretanje švicarskog franka na svjetskim monetarnim tržištima (tzv. hedžiranje), a da pri tom tužitelja nije niti izvijestio, niti upozorio kako time sudjeluje u visoko složenom financijskom poslu.

61. Sam mehanizam Ugovora koji je razradio, sastavio i ponudio tuženik je bio baziran na kombinaciji triju ugovornih odredbi koji su u zajedničkom djelovanju, a suprotno načelu savjesnosti i poštenja na štetu tužitelja uzrokovale značajnu neravnotežu u pravima i obvezama i to na način da je tužitelj plaćao znatno povećane mjesečne anuitete, a da je pritom njegova mjesečna i ukupna obveza po kreditu umjesto da se smanjuje, rasla. Tužitelju se naime usprkos redovitoj otplati kredita povećavala kamata i mjesečna rata i ukupna glavnica duga.

62. Ključna odredba u samom mehanizmu Ugovora je pritom odredba o valutnoj klauzuli u švicarskom franku, koja je klauzula upotrjebljena suprotno njenoj svrsi i cilju na način da je u istu ugrađena valuta švicarski franak.

63. Ugrađujući baš švicarski franak u valutnu klauzulu, a preko nje u Ugovor tuženik je postupio i formirao ovaj ugovorni odnos suprotno zakonskim odredbama i svrsi samog prava ustanovljenog tim odredbama, te je na ovaj način povrijedio načelo ravnopravnosti sudionika u obveznom odnosu iz čl. 3. Zakona o obveznim odnosima (dalje ZOO) načelo savjesnosti i poštenja iz čl. 4. ZOO-a, načelo zabrane zloupotrebe prava iz čl. 6. ZOO-a, načelo jednake vrijednosti činidaba iz čl. 7. ZOO-a, te načelo zabrane prouzročenja štete iz čl. 8. ZOO-a koja načela su konkretizirana i sankcionirana ništetnošću u odredbi čl.-81. st. 1. i 87. st. 1. Zakona o zaštiti potrošača (dalje ZZP 03), a sve ovo na način da je tuženik postupajući s aspekta jače ugovorne strane tužitelju nametnuo odredbu koja ga dovodi u neravnopravan položaj te mu u konačnici nanosi štetu.

64. Druga nepoštena odredba je odredba o promjenjivoj kamatnoj stopi koja se stopa mijenja sukladno jednostranoj odluci banke, dakle odluci koja nije podložna nikakvoj kontroli, niti ugovorne strane, niti neke treće nepristrane strane ili tijela. Time je tuženik ugovorenu kamatnu stopu koja prema izričitoj odredbi čl. 1022. ZOO-a čini bitan sastojak Ugovora o kreditu mijenja samovoljno bez ikakve suglasnosti tužitelja ignorirajući ga pritom kao ravnopravnu ugovornu stranu. Ugovorna kamata i obveza tužitelja prilikom primjene jednostrano promjenjive kamatne stope može se od strane tuženika povećati bilo kada i bilo koliko, a ta jednostrana promjenjiva kamatna stopa je ugovorena u čl. 6. Ugovora o kreditu.

65. Treća nepoštena odredba koja je tvorila mehanizam Ugovora je ona o anuitetnoj otplati. Odredba o anuitetnoj otplati znači da tužitelj u prvim godinama kredita otplaćuje uglavnom kamate, a tek nakon toga glavnicu i ova odredba iako sama po sebi dopuštena ugovorna odredba je upravo ta koja je dodatno omogućila tuženiku da jednostranim i nezakonitim povećanjem kamata nezakonito i protupravno povećava obvezu tužitelja kako kroz kamate tako i usporenjem otplate glavnice, a koja glavnica je i sama rasla zbog činjenice što je bila povezana uz valutu švicarski franak, a koji tečaj švicarskog franka se povećavao.

66. Kada se ovaj mehanizam Ugovora sa nepoštenim odredbama (valutna klauzula, jednostrano promjenjiva kamatna stopa, aprecijacija švicarskog franka i anuitetna otplata) stavio u funkciju na način da se svi elementi kontinuirano mijenjaju odnosno povećavaju, tužitelj je suprotno čl. 6. ZOO-a (načelo jednake vrijednost činidaba) ostvarivao pravo iz obveznog odnosa suprotno svrsi zbog koje je ono propisom ustanovljeno ili priznato i to na štetu tužitelja, sve suprotno čl. 81. st. 1. ZZP/ 03 i čl. 96. st. 1. ZZP/ 07 i to iz razloga što je istovremeno rasla i kamata i glavnica obveze kao i sam anuitet pa je tužitelj plaćao anuitete koji su bili bitno veći od početno ugovorenih.

67. Jednostrano i samovoljno povećanje same kamatne stope i povećanje glavnice zbog povišenja tečaja švicarskog franka je dovelo do dvostrukog povećanja kamata s dva osnova, a takav ugovorni mehanizam je sukladno odredbama čl. 81. st. 1. i 87. st. 1. ZZP/03 i čl. 96. st. 1. i čl. 102. st. 1. ZZP/07 ništetan, a ništetan je i prema odredbi čl. 322. ZOO-a te prema odredbama čl. 295. i 296. ZOO-a.

68. Predmetni Ugovor o kreditu valja sagledati i u smislu Općih uvjeta ugovora o kreditu kako je to određeno čl. 295. i čl. 296. ZOO-a jer se radi o Ugovoru unaprijed sastavljenom za veći broj Ugovora koje jedna ugovorna strana-sastavljač, nudi drugoj ugovornoj strani Ugovor po principu uzmi ili ostavi.

69. Stoga tužitelj sve da mu je i bila pružena prilika da išta kaže o predmetnom Ugovoru ne bi mogao postići da se bilo što u predmetnom Ugovoru mijenja. Takvi ugovori su tipski ili adhezijski ugovori, a takvi ugovori su ništetni ukoliko su sastavljeni suprotno načelu savjesnosti i poštenja i prouzrokuju očiglednu neravnopravnost u pravima i obvezama strana na štetu suugovaratelja, sastavljača ili ugrožavaju postizanje svrhe sklopljenog Ugovora, čak i ako su Opći uvjeti koji ih sadrže odobreni od nadležnog tijela.

70. Da je takvo postupanje banke nepošteno utvrdio je Sud Europske unije u svojoj odluci u predmetu C-186/16 Andricuic i dr. protiv Banca Romaneasca SA, a koja presuda obvezuje i ovaj sud. U toj presudi Sud Europske unije utvrđuje da je banka bila

dužna potrošaču detaljno objasniti kako funkcionira kreditni paket do te mjere da mu je morao ako je potrebno kroz simulacije demonstrirati kako će moguće promjene tečaja posebno povezane uz moguće promjene kamatne stope utjecati na njegove mjesečne rate te ukupnu kreditnu obvezu i kroz koje točno mehanizme.

71. Istaknuti prigovor po tuženiku da je nastupila zastara tražbine je neosnovan iz razloga što je presudom Vrhovnog suda Republike Hrvatske u predmetu Rev-2245/17 od 20.03.2018.g. jasno navedeno da se pokretanjem parničnog postupka za zaštitu kolektivnih interesa potrošača prekida zastara na temelju čl. 241. ZOO/05, te zastara individualnih restitucijskih zahtjeva počinje teći ispočetka tek od pravomoćnosti sudske odluke donesene u povodu te tužbe.

72. Kako je pravomoćna presuda Trgovačkog suda u Zagrebu broj P-1401/2012 od 04. srpnja 2013. postala pravomoćna dana 13.06.2014. donošenjem presude VTS-a Pž-7129/13, počeo je toga dana teći zastarni rok od 5 godina, a kako je tužba u ovom predmetu podnesena dana 12. lipnja 2019.g. to nije nastupila zastara tražbine tužitelja glede zahtjeva za preplatu temeljem jednostrano promjenjive kamatne stope, a glede valute zastara je nastupila 14.06.2023.

73. U odnosu na tvrdnje tuženika da je tužitelj sklapanjem Dodatka ugovora o kreditu od 12.03.2016.g. izgubio pravni interes za vođenje ovog postupka jer su voljom ugovornih strana u cijelosti otklonjene posljedice nepoštene ugovorne odredbe o jednostrano promjenjivoj kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli i da su riješene sve preplate koje su izvršene temeljem osnovnog Ugovora o kreditu te da ništetnost osnovnog Ugovora o kreditu ne povlači za sobom ništetnost Dodatka ugovoru o kreditu, valja navesti da tužitelj ima pravo tražiti povrat onog iznosa koje je neosnovano preplatio po Ugovoru o kreditu od 20.05.2005.g. neovisno o izvršenoj konverziji.

74. U odnosu na nesporno provedenu konverziju (sukladno odredbama Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju „Narodne novine“ broj: 102/15; u daljnjem tekstu: ZIDZPK)) ovaj prvostupanjski sud pronalazi kako sama činjenica provođenja konverzije ne može isključiti pravo i mogućnost potrošača na restituciju u pogledu onog ugovornog uređenja koje je utvrđeno nepoštenim i posljedično ništetnim.

75. Ovo stoga jer suprotno stajalište ne proizlazi niti iz samih odredaba ZID ZPK –a kao niti iz odredaba ZZP-a u pogledu zaštite potrošača odnosno općih odredbi ZOO-a. Naime, ukoliko su određene ugovorne odredbe utvrđene ništetnima, potrošača valja dovesti u situaciju koja će ispraviti posljedice takvog nepoštenog ugovaranja. U postupcima u kojima stranke nisu provele konverziju takvo postupanje je olakšano činjenicom da su nepošteno ugovorene odredbe egzistirale tijekom čitavog trajanja otplate (u slučaju da je kredit otplaćen prije stupanja na snagu konverzije) ili činjenicom da potrošač nakon mogućnosti provođenja konverzije nije pristao na istu. Međutim, u slučaju poput ovog koji je predmetom postupka (tj. kada je potrošač pristao na konverziju) potrebno je utvrditi kakav je njezin učinak na ugovorne odredbe koje su naknadno utvrđene nepoštenim i posljedično ništetnim.

76. Pri tome je bitno naglasiti da izračun i način na koji je provedena konverzija polazi od metodologije koja je potpuno različita od one primijenjene u ovom postupku (tj. glede nepoštenog ugovaranja valutne klauzule i promjenjive kamatne stope). Ovo stoga jer

konverzija i njezin izračun nije polazila od nepoštenog ugovaranja navedenih ugovornih odredbi, već od toga da se jedan bankarski proizvod (kredit ugovoren s valutnom klauzulom CHF) konvertira tj. denominira u posve drugi bankarski proizvod (kredit denominiran u €) a sve sa svrhom da bi se potrošači zaštitili od posljedica ugovornih odredbi koje su plaćanje vezale uz CHF. U tom smislu je odredbom čl. 19. b i ZIDZPK –a propisano da:
„Konverzija kredita denominiranog u CHF u kredit denominiran u € i kredita denominiranog u kunama s valutnom klauzulom u CHF u kredit denominiran u kunama s valutnom klauzulom u € podrazumijeva konverziju kredita radi promjene valute, odnosno valutne klauzule u kojoj je denominiran i provodi se na način da se položaj potrošača s kreditom denominiranim u CHF izjednači s položajem u kojem bi bio da je koristio kredit denominiran u €, a položaj potrošača s kreditom denominiranim u kunama s valutnom klauzulom u CHF izjednači s položajem u kojem bi bio da je koristio kredit denominiran u kunama s valutnom klauzulom u €.“ Dakle, kako provođenje konverzije i izračun temeljem kojeg je ona provođena (čl. 19 c ZID ZPK –a) nisu polazili od nepoštenosti ugovaranja valutne klauzule i promjenjive kamatne stope, već ispravljanja položaja u kojem su se našli ugovaratelji koji su ugovorili kredite denominirane u CHF u odnosu na one koji su takve kredite ugovorili u valuti €, to je u svakom konkretnom slučaju potrebno utvrditi da li je provođenje konverzije dovelo do pravične ravnoteže u ugovornim odnosima između stranaka, odnosno pitanja da li je konverzija u cijelosti ispravila neravnotežu koja je nastala u slučaju utvrđenja nepoštenosti ugovornih odredbi o promjenjivoj kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli. Ako to nije slučaj, tada potrošači moraju imati pravo ostvarivanja pune zaštite te konverzija ne može smanjiti stupanj zaštite koji im pripada obzirom da zakon temeljem kojeg je konverzija provedene nije isključio mogućnost potrošača na ostvarivanje restitucije temeljem nepoštenih ugovornih odredbi.

77. Takvo stajalište proizlazi i iz standarda ustanovljenog u okviru jurisprudencije Europskog suda (predmet C-118/17 Dunai od 14. ožujka 2019., ECLI:EU:C:2019:207.) ali i stajališta Vrhovnog suda Republike Hrvatske rješenjem broj Gos 1/2019-36 od 4. ožujka 2020. kojim je naveo da: "…..bez obzira na naknadno sklapanje sporazuma o konverziji, treba reći da se u rješenju Vrhovnog suda Republike Hrvatske broj: Rev-2868/2018-2 od 12. veljače 2019. Vrhovni sud Republike Hrvatske izjasnio da bez obzira na sklapanje dodatka ugovora o kreditu tužitelji imaju pravni interes i ovlašteni su tražiti ništetnost pojedinih ugovornih odredbi, kako bi na temelju toga mogli ostvariti neka eventualna prava koja im pripadaju, a mahom je riječ o kondemnatornim novčanim zahtjevima…".

78. Naime cilj ZID ZPK iz 2015.g. nije bio obeštetiti tužitelja kao potrošača, niti je taj Zakon propisao da banke imaju vratiti korisnicima kredita u švicarskim francima do tada preplaćene kamate, niti je vršio obeštećenje korisnika kredita u švicarskim francima na način da bi banka vratila korist koju je stekla na temelju nepoštenih i ništetnih Ugovora o kreditu, odnosno nepoštenih i ništetnih ugovornih odredbi o valuti švicarski franak i kamati, a na način da potrošača vrati pravno i činjenično u početni položaj, već je cilj bio izjednačiti korisnike kredita u švicarskim francima s korisnicima kredita u valuti euro.

79. Time je izračun konverzije kredita do dana konverzije 30.09.2015.g. napravljen upravo uz uvažavanje i primjenu odredbi o valuti švicarski franak i odredbi o kamatnoj stopi koja se mijenja odlukom banke, pa je predmet konverzije bila valutna klauzula-švicarski franak kao valjana, te su u konverziji primijenjene iste nepoštene kamatne

stope koje se mijenjaju jednostranom odlukom banke baš kao i u kreditima u švicarskim francima, dok se nakon 30.09.2015. otplata kredita nastavlja uz primjenu valutne klauzule, sada u valuti Euro i sada sa pro futuro novo definiranom kamatnom stopom na način da je ona opet promjenjiva u skladu s Općim uvjetima banke i ponovo određena samovoljno od strane tuženika po principu "uzmi ili ostavi".

80. Konverzija kredita je napravljena prema kalkulatoru konverzije koju je dao ZID ZPK iz 2015.g. u odredbama toga Zakona odnosno čl. 19.c. kojom odredbom je propisan način izračuna konverzije kredita, te je st. 1. propisano da konverzija kredita podrazumijeva konverziju radi promjene valute odnosno valutne klauzule u kojoj je denominiran i dan je način izračuna u toč. 1.,2.,3. i 4. tog članka.

81. Ono što je banka stvarno napravila i kako je provedena konverzija je to da je banka zatečenu glavnicu koja je bila na dan 30.09.2015.g. smatrala početnom glavnicom. Da bi banka mogla napraviti konverziju, ona je napravila projekciju kredita u €ima kakav bi taj kredit izgledao da je otpočetka bio u €ima, što znači stabilna valuta koju štiti HNB i gdje se ne mijenja tečaj, ali je na tu projekciju kredita primijenila jednostrano promjenjivu kamatnu stopu koja je u isto vrijeme bila na eurske kredite.

82. Znači banka je smatrala početnom glavnicu onu zatečenu glavnicu dužnika u CHF-u koja je zatečena na dan 30.09.2015. i tu zatečenu glavnicu je zatvarala prema projekciji kredita sa stvarnim uplatama tužitelja, a koje stvarne uplate su na dan 30.09. 2015. u sebi sadržavale i ništetnu jednostrano promjenjivu kamatnu stopu i ništetnu valutnu klauzulu.

83. Dakle banka je prilikom konverzije napravila projekciju kredita kao da je on otpočetka bio u eurima, obračunala je promjenjivu kamatnu stopu kakvu je u isto vrijeme primjenjivala na eurske kredite i taj fiktivni otplatni plan je zatvarala sa stvarnim uplatama koje je tužitelj učinio do tada i tako je utvrđeno je li potrošač štogod preplatio po kreditu ili je banci nešto ostao dužan. Nastala preplata se nije vraćala potrošaču, već se koristila za podmirenje budućih obveza po konvertiranom kreditu.

84. Stoga prilikom konverzije banka ni na koji način nije utvrdila do tada učinjene preplate po kamati i valuti, već se uspoređivao početni otplatni plan kredita u CHF-u s početnim fiktivnim euro kreditom kakav bi bio, pa se preplata utvrdila na temelju razlike stvarnog otplatnog plana u švicarskim francima i projiciranog otplatnog plana kredita u euru kakve je banka nudila u isto vrijeme drugim potrošačima i utvrdila se razlika između ta dva otplatna plana koja je mogla nastati ili su potrošači bili u konačnici još platiti banci neki dodatni iznos.

85. Kako je već rečeno cilj ZID ZPK/15 nije bio obeštetiti dužnike već izjednačiti potrošače čiji su krediti bili denominirani u švicarskom franku sa potrošačima koji su kredite imali denominirane u euru, a niti jednom jedinom odredbom ZID ZPK/19 nije bilo određeno obeštećenje dužnika u CHF-u.

86. Konverzija se odnosi isključivo na ugovorne odnose koji su proizašli iz predmetnog kredita, a niti jedna odredba ZID ZPK-a ne širi primjenu konverzije na druge-izvanugovorne odnose, poput stjecanja bez osnove, o čemu je riječ kod kondemnatornih tužbenih zahtjeva kojima se potražuju preplaćeni tečaj, kamata i zatezne kamate.

87. Aneksima /sporazumima / dodacima kojima je konverzija provođena reguliran je samo ugovorni odnos za period nakon konverzije, a njima se ne rješava pitanje preplaćenih kamata i tečajnih razlika za period do konverzije, što je predmet ovog tužbenog zahtjeva radi čega tužitelj ima pravo na preplatu po kamati i valuti iako je kredit konvertiran.

88. Pregledom Dodatka ugovora o kreditu sud je utvrdio kako se tužitelj nigdje nije odrekao svojih potraživanja, niti se odrekao prava na potpuno obeštećenje, niti se odrekao tužbe i sudske zaštite, niti je bilo kakvo odricanje bilo propisano Zakonom.

89. Štoviše, u čl. 41. Zakona o zaštiti potrošača ("Narodne Novine" 41/14, 110/15 i 14/19) propisano je kako se potrošač ne može odreći svojih prava niti mu se ista mogu ograničiti, a slično je propisano i u samom ZID ZPK /15 u čl. 19.e. gdje je bankama bilo zabranjeno da u Dodacima ugovora ugovaraju odricanje od bilo kakvih potrošačkih prava.

90. Stoga tužitelj nije obeštećen za preplatu temeljem jednostrano promjenjive kamatne stope i temeljem valutne klauzule prilikom provedene konverzije i stoga ima pravo na povrat svih preplaćenih iznosa koje je utužio ovom tužbom, pa su tvrdnje tuženika da se preplata koja je tužitelju priznata prilikom konverzije treba odbiti od izračuna preplate koju je vještak utvrdio u potpunosti neutemeljene.

91. Ravnoteža prava i obveza ne znači da se potrošači u kreditima sa švicarcima svedu na potrošače s euro kreditima nego ravnoteža prava i obveza znači da se ništetne ugovorne odredbe izuzmu bez zamjene drugima, a to bi značilo da otpočetka ugovornog odnosa, pa tako i na dan konverzije vrijede samo početne postavke, početna glavnica u kunama i početna kamatna stopa koja je ugovorena u Ugovoru, pa tako i na dan konverzije vrijedi samo preostala glavnica do koje se stiže primjenom početne kamatne stope i početnog kunskog iznosa kredita, dok sve plaćeno iznad toga pripada potrošaču zajedno sa zateznim kamatama. Pretvaranjem CHF kredita u euro kredit, ta ravnoteža nije uspostavljena nego je stvorena neravnoteža u odnosu na početne postavke bez ništetnih odredaba.

92. U konkretnom slučaju je sud i financijskim vještačenjem provjerio da te ravnoteže nema, jer nije konvertirana početna glavnica nego zatečena glavnica koja je u sebi sadržavala sva ništetna povećanja kamatne stope i sva ništetna povećanja tečaja CHF-a i još je utvrđena preplata, pa slijedom toga nema temelja da se preplaćeni iznos od 8.180,14 € odbija od iznosa koji pripada tužitelju, jer je za taj iznos na neko vrijeme umanjen anuitet ovog kredita koji se nastavio otplaćivati nakon konverzije.

93. Nepoštenje tuženika se još jednom potvrđuje sa njegovim zahtjevom da se njemu prizna ono što je tužitelju morao priznati primjenjujući striktno odredbe ZID ZPK, jer tuženik priznavajući preplatu u konverziji u svoti od 8.180,14 € nije ništa priznao niti dao od svojega, već su to sve preplate koje su sadržane u preplati temeljem kamatne stope.

94. Pri tome valja imati na umu da je ništetnost valutne klauzule utvrđena tek 2018., a 2015. su bile ništetne samo kamatne stope.

95. Stoga tuženik ni na koji način nema pravo na istaknuti prigovor radi prebijanja jer se ne radi o istovjetnim, dospjelim i uzajamnim tražbinama, a tražbina tuženika je u zastari kako to pravilno ističe tužitelj.

96. Konačno ovaj sud posebice naglašava da su utvrđenja iz parnice potrošač stipulirana isključivo u korist potrošača, a nikako u korist banaka.

97. Neosnovano istaknuti prigovor promašene aktivne legitimacije, ispravno taj prigovor glasi nedostatak aktivne legitimacije koji prigovor tuženik ovlaš ističe u svom odgovoru na tužbu da se iz prometa po računu vidi kako su pored tužitelja i treće osobe otplaćivale anuitete po predmetnom kreditu. Ovdje sud prvenstveno napominje da je u hrvatskom pravnom sustavu u sferi građanskog prava napušteno inkvizitorno načelo, a postoji načelo stranačke istine, što znači da je prvenstveno dužnost tuženika bila jasno naznačiti koje su to treće osobe koje su otplaćivale anuitete po predmetnom kreditu i na koje datume. Tuženik ne smije nabacivati prigovore koji su bez ikakvog utemeljenja.

98. U odnosu na istaknuti prigovor nedostatka aktivne legitimacije, U odnosu na istaknuti prigovor nedostatka aktivne legitimacije tužitelja za traženje preplaćenih uplata po kreditu valja navesti da je takav prigovor neosnovan jer je o tom pitanju dao shvaćanje i Ustavni sud RH u većem broju odluka i to: U-III-5101/2021 U-III-6022/2021 U-III-6027/2021 U-III-6158/2021 U-III-7227/2021 U-III-535/2022 U-III-587/2022 U-III-878/2022 U-III-1246/2022 U-III-1358/2022 U-III-2103/2022 U-III-108/2022 U-III-3119/2022 U-III-3122/2022 U-III-4120/2022 U-III-4182/2022 U-III-4492/2022 U-III-4493/2022 U-III-4499/2022 U-III-4995/2022 U-III-5203/2022 U-III-5360/2022 U-III-539/2022 koje su sve donesene dana 7. lipnja 2023. godine.

99. U tim odlukama USRH je naveo da činjenica da su treće osobe, različite od korisnika kredita, otplaćivale neke anuitete (kao što su članovi obitelji, bračni drugovi, sudužnici i dr.), nije od utjecaja i time korisnici kredita nisu izgubili aktivnu legitimaciju u smislu članka 1111. ZOO-a zahtijevati povrat stečenog bez osnove jer su te treće osobe, u skladu s člankom 161. ZOO-a platile dug u ime i za račun korisnika kredita, što je banka prihvatila kao ispunjenje obveze samog korisnika kredita. Pri tome nije došlo do ugovorne ili zakonske subrogacije uplatitelja u položaj korisnika kredita, a interni odnos između korisnika kredita i uplatitelja (u smislu eventualnih regresa) banku ne oslobađa niti umanjuje njezinu obvezu utvrđenu presudama u kolektivnom sporu.

100. Time je i Ustavni sud RH razriješio da banke ne mogu isticati prigovor nedostatka aktivne legitimacije.

101. Radi ostvarivanja načela jednakosti u oružju sud je prema prijedlogu tužitelja i tuženika izveo dokaz saslušanjem tužitelja kao stranke.

102. Tužitelj Marijo Boras saslušan kao stranka iskazao je da je 2007. kod tuženika podignuo Ugovor o kreditu, te je u tom kreditu ugovorena valutna klauzula u CHF-u. Prilikom razgovora o tom kreditu rečeno mu je da je CHF najsigurnija valuta, da se ne očekuje nikakva oscilacija u tečaju, da je u kreditu ugovorena jednostrano promjenjiva kamatna stopa, ali se ne očekuje neko veće povećanje kamatnih stopa kroz cijelo

razdoblje trajanja Ugovora o kreditu. Kako je kredit sklopio na rok od 30 dana izuzetno mu je bilo važno da sve ostane stabilno, da kredit bude vezan za tečaj koji će biti stabilan i da neće biti nekog ozbiljnog porasta kamatne stope.

103. Istodobno mu je rečeno da ne može dobiti kredit isključivo u kunama, a niti u eurima, a proizvod koji mu je nuđen prilikom sklapanja Ugovora o kreditu je bio jedino i isključivo vezan za valutu CHF.

104. Nije upozoren, nije mu rečeno da može doći do promjene tečaja CHF-a na način da dođe do ekstremnog povećanja. Do trenutka kada je sklapao Ugovor o kreditu, a par godina unatrag tečaj CHF-a je bio uglavnom 4,40 kn za 1,00 CHF i naravno da je u trenutku sklapanja Ugovora o kreditu mogao dobiti veći iznos novca po tom tečaju, a isto tako i kamata je bila niža.

105. Nakon sklapanja Ugovora o kreditu bilo je razdoblje od 7 mjeseci gdje mu je anuitet kredita bio otprilike isti kakav je anuitet bio i ugovoren u samom Ugovoru. Nakon 7 mjeseci počeo je taj anuitet rasti. Najprije mu je porastao za pola posto, pa nakon nekog vremena za 1%, a ubrzo nakon toga je došlo do porasta anuiteta od 20 do 30%.

106. Do tog porasta dolazi zato jer je tečaj CHF-a počeo rasti, a banka je isto tako jednostrano povećala kamatnu stopu. Kada je sklapao Ugovor o kreditu vidio je da ugovorena jednostrano promjenjiva kamatna stopa, ali kako je već rekao kako je pitao što s tim rekli su mu da se ne očekuje nekakav bitan pomak u promjeni kamatne stope prema gore, a nikako mu nije objašnjeno što mu se zapravo može dogoditi tijekom godina otplate kredita.

107. Ugovor o kreditu je sastavljala banka, po principu "Uzmi ili ostavi".

108. Namjena kredita je bila isključivo za stanovanje obitelji, a svoju nekretninu nikada nije iznajmljivao. U vrijeme sklapanja Ugovora o kreditu je bio instruktor vožnje i sve anuitete je platio sam. Pročitao je Ugovor o kreditu, ali iz njega je razumio ono što je mogao razumjeti sa svojim prosječnim znanjem potrošača jer mu ništa dodatno nije bilo objašnjavano.

109. Sud je u cijelosti prihvatio iskaz tužitelja saslušanog kao stranke jer je iskazivao vrlo logično i uvjerljivo i posve je jasno da tužitelju tuženik nije predočio što ga čeka u ugovornom odnosu s bankom tijekom otplate kredita.

110. Priroda i specifičnosti valute švicarski franak poznata je bankama, ali ne i prosječnom potrošaču koji ne raspolaže stručnim znanjem, a kako ga banke kao profesionalci o tome ni na koji način nisu informirale, potrošač nije i ne može biti svjestan rizika kojeg preuzima.

111. Stoga je i sama nerazumljivost ugovornih odredaba kojima se glavnica veže za švicarski franak i prema ocjeni ovog suda ozbiljan uzrok značajne neravnoteže u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača i to protivno načelu savjesnosti

i poštenja jer banka za taj rizik zna, ali ga prešućuje te istovremeno za kredit s valutnom klauzulom u švicarskim francima u reklamama nudi najnižu ugovornu kamatu, čime stvara opću klimu da je za potrošače ugovor s valutnom klauzulom u švicarskim francima povoljan i k tome još pojedinačno prilikom pregovaranja o sklapanju ugovora uvjerava potrošače da je švicarski franak sigurna valuta, a često im daje i pojedinačnu procjenu da su kreditno sposobni samo za sklapanje ugovora koji sadrži odredbe kojima se glavnica veže za tečaj švicarskog franka.

112. Tako i prosječnog potrošača i pojedinačnog potrošača izravno navodi na sklapanje ugovora o kreditu s tom, za potrošača, posebno rizičnom valutnom klauzulom.

113. Nuđenjem najniže ugovorne kamate za ugovore u kojima je glavnica vezana za valutu švicarski franak banka na nepošten način potiče potrošače na sklapanje ugovora upravo s valutnom klauzulom u švicarskim francima pri čemu je propuštanje davanja te bitne informacije koja u startu dovodi do znatne neravnoteže na štetu potrošača protivno načelu savjesnosti i poštenja.

114. Radi utvrđivanja visine tužbenog zahtjeva tužitelja provedeno je financijsko vještačenje po stalnom sudskom vještaku za financije DARFIN d.o.o.

115. Zadaća vještačenja je bilo utvrditi koliko je tužitelj preplatio kredit s osnova promjenjive kamatne stope počevši od dana sklapanja Ugovora o kreditu pa do dana 30.09.2015.

116. U odnosu na valutnu klauzulu zadaća vještačenja je bilo utvrditi koliko je tužitelj preplatio kredit zbog činjenice što se tijekom trajanja ugovornog odnosa povećavao tečaj CHF-a u odnosu na početni tečaj koji je bio na dan sklapanja Ugovora o kreditu za razdoblje od sklapanja Ugovora o kreditu do dana konverzije.

117. Nadalje zadaća vještaka je bila utvrditi koliko je tuženik više obračunao preostalu glavnicu na dan konverzije 18.01.2016. u odnosu na iznos glavnice da se primjenjivala početno ugovorena kamatna stopa od 4,39%, a od 01.01.2014. prema ZID ZPK/13 kamatna stopa od 3,23%. Nadalje u dopunskom vještačenju zadaća vještaka je bila utvrditi prema trećem stavu VSRH koliko iznosi kamata na pojedinačne preplaćene iznose od datuma svake pojedine uplate pa do dana 30.09.2015.

118. Provedenim izračunima vještak je utvrdio da je tužitelj temeljem preplate jednostrano promjenjive kamatne stope, valute, te preplate glavnice preplatio ukupno iznos od 30.765,99 €.

119. Nadalje vještak je utvrdio da ukupan iznos zakonskih zateznih kamata iznosi 9.190,54 € na pojedine preplaćene iznose anuiteta od dana plaćanja svakog pojedinog anuiteta pa do dana 30.09.2015. kao dana konverzije kredita prema ZID ZPK.

120. Na nalaz i mišljenje vještaka stranke nisu imale primjedaba, pa je sud u cijelosti prihvatio nalaz i mišljenje vještaka jer je dan stručno i nepristrano.

121. Nadalje tuženik je nakon provedenog vještačenja naveo da je sud trebao uzeti u obzir i negativne razlike na način da se bez isticanja prigovora prijeboja odnosno

isticanja protutužbenog zahtjeva odluči o istaknutom prigovoru negativnih razlika. O ovom pitanju VSRH je u proširenom sastavu donijelo konačni stav dana 18.12.2023. u predmetu Rev-549/23.

122. U toj presudi je VSRH zauzeo jasan stav u svezi negativnih razlika i naveo je da:
- kada tuženik ističe prigovor radi prijeboja (sudski prijeboj do kojeg dolazi u parnici odlukom suda) u postupovnopravnom smislu ne postoji ako ga tuženik na nesumnjiv način ne istakne, te ako određeno ne navede koju tražbinu stavlja u prijeboj, s tim da tražbina koju je tuženik istaknuo takvim prigovorom mora biti kvantitativno određena.

123. Isto to vrijedi i u odnosu na građanskopravni prijeboj, ali uz razlike koje proizlaze iz pravne prirode ovih instituta i odredbi čl. 333. st. 3. ZPP-a., kao i onih prekluzivne naravi iz čl. 288.a st. 6. ZPP-a.

124. U tom smislu, ako u postupku u odnosu na potraživanje tužene stranke, nije na određen način istaknut procesnopravni prigovor radi prebijanja iz čl. 333. ZPP ili materijalnopravni prigovor prijeboja (kompenzacija) iz čl. 195. i čl. 196. ZOO, odnosno ako nije podnesena protutužba, tada nema ni postupovnih pretpostavki za bilo kakvo odlučivanje o osnovanosti ili neosnovanosti potraživanja tuženice na ime restitucije u vezi s negativnim tečajnim razlikama temeljem nepoštenih i ništetnih odredbi ugovora o kreditu u CHF.

125. Dakle da bi sud uopće mogao razmatrati prigovor radi prijeboja mora biti istaknut procesnopravni prigovor radi prijeboja ili u slučaju kompenzacije (građanskopravni prijeboj), a ti zahtjevi moraju biti istaknuti kao protutužbeni zahtjev i to do zaključenja prethodnog postupka.

126. Time je promijenjen stav VSRH glede negativnih razlika iz predmeta Rev-1277/22.

127. Postavljeno pitanje za koje je dopuštena revizija je glasilo:

"Može li sud u postupcima u kojima tužitelji potražuju isplatu preplaćenih mjesečnih iznosa po osnovi ništetnosti odredbe o CHF valutnoj klauzuli, tužbeni zahtjev tužitelja umanjiti s tzv. potplaćenim iznosima odnosno negativnim tečajnim razlikama na temelju materijalno pravnih prigovora tuženika koji se odnose na razdoblje kada je tečaj HRK/CHF bio manji od tečaja HRK/CHF na dan isplate kredita?"

128. Odgovor na to pitanje gasi:
"U slučaju izostanka prigovora radi prebijanja ili materijalnopravnog prigovora prijeboja ili protutužbenog zahtjeva, u postupcima u kojima tužitelji potražuju isplatu preplaćenih mjesečnih iznosa po osnovi ništetnosti odredbe o CHF valutnoj klauzuli, sud nije ovlašten niti dužan umanjiti tužiteljevu tražbinu s tzv. potplaćenim iznosima, odnosno negativnim tečajnim razlikama koji se odnose na razdoblje kada je tečaj HRK – CHF bio manji od tečaja HRK – CHF na dan isplate kredita."

129. U odnosu na dosuđenje iznosa u točkama I. i II. izreke presude ovaj prvostupanjski sud navodi slijedeće:

130. U odnosu na preplatu glavnice valja navesti da je na dan konverzije jedina stvarno preostala neotplaćena glavnica ona koja bi kao takva bila prema početnom otplatnom planu kao jedino relevantnom među ugovornim stranama obzirom na ništetnost valutne klauzule i promjenjive kamatne stope, te anuliranje na početno ugovoreni tečaj i kamatnu stopu.

131. Stoga, svu razliku koju je tuženi s osnova promjenjivog tečaja i kamatne stope stekao od tužitelja, a nije iskoristio za namirenje iznosa konvertiranog kredita jer za to nije bilo potrebe obzirom na početni otplatni plan i stvarnu, a ne konvertiranu glavnicu, predstavlja stečeno bez osnove, te se kao takvo ima vratiti tužitelju zajedno s pripadajućim zakonskim zateznim kamatama od dana preplate svakog mjesečnog anuiteta.

132. S obzirom da je sud provedenim vještačenjima u cijelosti utvrdio visinu postavljenog tužbenog zahtjeva, sud je tužitelju dosudio zatraženi iznos glavnice od 30.765,99 € na ime preplate temeljem jednostrano promjenjive kamatne stope, temeljem valutne klauzule i temeljem razlike glavnice između konvertirane glavnice i ona koja bi bila prema početnom planu s zakonskim zateznim kamatama tekućim od dospijeća svakog pojedinog iznosa pa do isplate, a temeljem odredbe čl. 1111. ZOO-a koja propisuje da sudsko utvrđenje ništetnosti odredbe ima za posljedicu ponovnu uspostavu pravne i činjenične situacije potrošača u kojoj bi se nalazio da takve ništetne odredbe nije bilo.

133. Ovaj prvostupanjski sud prvenstveno smatra da tužitelju pripadaju svi dosuđeni iznosi, jer će jedino u tom slučaju tužitelj biti obeštećen.

134. Obzirom da je VSRH donio presudu i rješenje broj Rev-457/25 od 27.05.2026., a u kojoj presudi su se preispitivali stavovi VSRH koji su izraženi u presudama VSRH iz 2022. godine i to Rev-586/19; Rev-637/19 i Rev-1096/22 u kojem je dao odgovor na pitanje u odnosu na koje je tužitelju dopušteno izjavljivanje revizije i koji odgovor glasi:

"Potrošač korisnik kredita koji je na temelju ZID ZPK/15 ugovaranjem Aneksa Ugovoru o kreditu konvertirao kredit ugovoren s valutnom klauzulom u švicarskom franku i promjenjivom kamatnom stopom u kredit s valutnom klauzulom u EUR nema pravo na utvrđenje i isplatu iznosa preplaćenih na temelju ništetnih ugovornih odredaba iz temeljnog ugovora o kreditu s ništetnom promjenjivom kamatnom stopom i ništetnom valutnom klauzulom u CHF, ali ima pravo na zatezne kamate na preplaćene iznose temeljem nepoštenih i ništetnih odredbi Osnovnog ugovora o kreditu za razdoblje od dana sklapanja temeljnog ugovora kreditu pa do utvrđenog dana prestanka obveze izvršene konverzijom kredita (30. rujna 2015.) i to u punom iznosu bez oduzimanja od preplate utvrđene u konverziji.".

135. Sukladno ovom shvaćanju provedeno je dopunsko financijsko vještačenje po stalnom sudskom vještaku Darfin d.o.o. od dana 20. kolovoza 2024. godine te je vještak proveo dodatne izračune i utvrdio da zatezne kamate na više plaćene razlike anuiteta s osnove promjene kamatne stope i tečaja za razdoblje od dospijeća svakog pojedinog iznosa pa do dana 30.09.2015., kao dana konverzije prema ZiD ZPK iznose 9.165,73 €.

136. Uređenim tužbenim zahtjevom tužitelj na ime plaćenih zakonskih zateznih kamata potražuje iznos od 9.190,54 €, pa kako je sud našao da ispravan iznos preplaćenih

zakonskih zateznih kamata prema dopunskom nalazu i mišljenju vještaka, na koji nije bilo prigovora, iznosi 9.165,73 €, to je sud tužitelju dosudio pripadajući iznos od 9.165,73 €, a odbio ga s iznosom od 24,81 €.

137. Sud je tužitelju prvenstveno dosudio iznos od 30.765,99 € i obrazložio zašto mu taj iznos pripada, a zakonske zatezne kamate na preplaćene anuitete je sud sukladno presudi Rev-457/25 dosudio ukoliko viši sud ima namjeru preinačiti presudu. Sukladno presudi VSRH Rev-457/25.

138. Sud je tužitelju na iznos glavnice od 9.165,73 € dosudio kamatu tekuću od 30.09.2015. kao dana provedene konverzije prema ZiD ZPK.

139. Utvrđenjem ugovorne odredbe ništetnom, potrošač stječe subjektivno pravo na restituciju svih neosnovano mu naplaćenih iznosa od trenutka sklapanja Ugovora, neovisno o tome kada je utvrđeno da je ugovorna odredba ništetna.

140. Naime, u ovoj pravnoj stvari tuženik je nedvojbeno nepošten od samog trenutka naplate, jer je upravo on odgovoran za ugovaranje ništetne odredbe i ta ista odredba je nametnuta potrošaču, bez mogućnosti pregovaranja i izmjene i temeljem takve nepoštene i ništetne odredbe tuženik je neosnovano naplatio novčani iznos.

141. Slijedom toga, odredbom čl. 1115. ZOO-a je propisano da kada se vraća ono što je stečeno bez osnove, moraju se vratiti i plodovi i platiti zatezne kamate i to ako je stjecatelj nepošten od dana stjecanja, a inače od dana podnošenja Zahtjeva. Po shvaćanju ovog suda tuženik je nepošten od dana stjecanja, pa je slijedom toga dužan platiti zatezne kamate od dana stjecanja, tj. od dospijeća svakog pojedinog iznosa pa do isplate.

142. Dospijeće svakog pojedinog iznosa dosuđeno je na način kako je to tužitelj zatražio.

143. Odluka o kamatama temelji se na odredbi čl. 29. st. 2. i 8. ZOO-a.

144. Parnični trošak će se odrediti primjenom Tbr. 52. st. 3. Tarife o nagradama i naknadi troška za rad odvjetnika (NN 138/23), a koja propisuje da kada sud odlučuje o nagradi troškova zastupanja na teret protivne strane primjenjuje tarifu i vrijednost boda koja je na snazi u vrijeme donošenja odluke o parničnom trošku.

145. Odluka o parničnom trošku temelji se na čl. 154. st. 1. ZPP-a, a sastoji se od troška sastava tužbe u iznosu od 500 bodova, troška sastava 10 podnesaka (28.12.2019., 05.10.2020., 15.02.2021., 25.10.2021., 09.06.2022., 13.10.2022., 21.06.2024., 04.09.2024., 07.10.2024. i 04.03.2025.), svako po 500 bodova i trošak zastupanja na 7 ročišta (14.09.2020., 13.06.2022., 06.11.2023., 06.06.2024., 05.03.2025, 24.06.2025. i 9.9.2026.), svako po 500 bodova, a sve prema Tbr 7/1, Tbr 8/1, Tbr 9/1 i Tbr 46. Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika. Vrijednost boda iznosi 2,00 € prema Tbr. 54. Odvjetničke tarife.

146. Zbrojeno parnični trošak tužitelja iznosi 9000 bodova / 18.000,00 €.

147. Ovom iznosu pribrojen je trošak 25% PDV-a u iznosu od 4.500,00 €, te trošak predujma za financijsko vještačenje i dopunsko financijsko vještačenje u ukupnom iznosu od 700,00 €, čime je tužitelju sveukupno dosuđen parnični trošak u iznosu od 23.200,00 €.

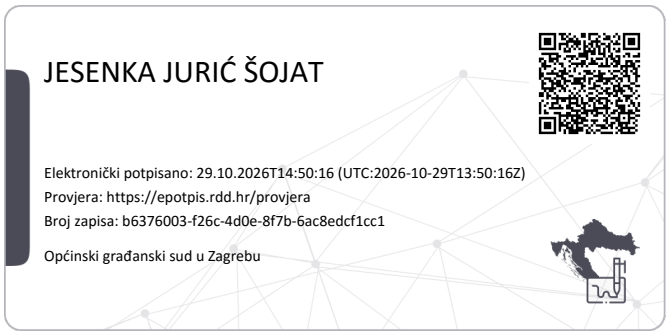
148. Sud nije odlučivao o zatraženom trošku sudske pristojbe na tužbu i presudu iz razloga što je dana 20.05.2023 stupio na snagu novi Zakon o sudskim pristojbama (" Narodne novine" 118/18 i 51/23) koji izričito propisuje u čl. 11. st. 1. toč. 20., da su Potrošači ex lege oslobođeni troška sudskih pristojbi u postupcima pokrenutim na temelju pravomoćne sudske presude za zaštitu kolektivnih interesa, radi čega tužitelj nije u obvezi plaćati sudske pristojbe.

149. Sud je tužitelju dosudio kamatu na parnični trošak sukladno čl. 151. st. 3. ZPP-a.

150. Radi navedenog odlučeno je kao u točkama I. do V. izreke presude.

U Zagrebu, dana 29. listopada 2026. godine

Sutkinja
Jesenka Jurić Šojat

POUKA O PRAVNOM LIJEKU:
Protiv ove presude nezadovoljna stranka ima pravo žalbe u roku od 15 dana od dana primitka iste. Žalba se podnosi pisano putem ovog suda na Županijski sud.

Dostaviti:
- pun tužitelja
- pun tuženika

Broj zapisa: **9-3088f-655b7**

Kontrolni broj: **08ff9-f548d-5b2b0**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan.

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:
https://e-komunikacija.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Općinski građanski sud u Zagrebu** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.